

27.01.2022

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN DÜNYADAKİ ÖNEMLİ GELİŞMELER

1. TÜRKİYE:

Erdoğan'dan açıklamalar

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, NTV yayınında gazetecilerin sorularını yanıtladı.

- Ankara ve Moskova'nın C-400 tedariki konusundaki çalışmalarının devam ettiğini söyledi.
- Türkiye ile ABD arasında F-35 savaş uçaklarının tedarikine ilişkin görüşmelerin olumlu yönde gittiğini söyledi.
- Erdoğan, Putin'i Türkiye'ye davet etti. Türkiye Cumhurbaşkanı'na göre, Rusya Devlet Başkanı ile ikili ilişkileri görüşmek istiyor.
- İran'dan doğal gaz akışının kesilmesine ilişkin Erdoğan, "Bizim İran'a borcumuz söz konusu değil, tam aksine bu iddialar yalandır" açıklamasını yaptı. Erdoğan, yaklaşık 10-15 gün sonra doğal gaz akışı devam edeceğini söyledi.

2. AVRUPA:

"Rus saldırısı" durumunda "halk direnişi" organizasyonunu planlamaya başladı

Basında çıkan haberlere göre, Ukrayna Savunma Bakanlığı bir "Rus saldırısı" durumunda "halk direnişi" organizasyonunu planlamaya başladı.

NATO, gerekirse Müdahale Kuvvetlerinin gelişmiş bir müfrezesini konuşlandıracak

NATO, gerekirse Karadeniz bölgesindeki ittifak ülkelerinde birkaç gün içinde, Fransa liderliğindeki 5 bin kişiden oluşan Müdahale Kuvvetlerinin gelişmiş bir müfrezesini konuşlandıracak. Bu kuvvetler içerisinde Türkiye de bulunuyor.

NATO ABD'ye ait F-15 savaş uçaklarını Estonya'ya konuşlandırdı

NATO, Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik olası bir askeri harekatına karşı tedbir alıyor. ABD'ye ait F-15 savaş uçaklarının Estonya'ya konuşlandırıldığı açıklandı. NATO Hava Komutanlığı'nın Twitter hesabından yapılan açıklamada, ABD'ye ait F-15 savaş uçaklarının Amari Hava Üssü'ne iniş yaptığı duyuruldu. Danimarka ve Estonya'ya ait F-16 tipi savaş uçaklarının ise bölgedeki güçlere takviye olarak yarın Litvanya'ya ait Siauliai Hava Üssü'ne konuşlanacağı aktarılan açıklamada, "Hava devriyesi birlikte daha güçlü" ifadeleri kullanıldı. Stoltenberg, Rusya'nın anlaşma teklifine yazılı karşılığı ilettiklerini bildirdi. Stoltenberg, "Askeri ve sivil iletişim kanallarını açık tutmalı, şeffaflıkla krizi engellemeliyiz" dedi. (TRT Haber)

4 ülke Ukrayna'daki kriz için Berlin'de buluşacak

Fransa, Almanya, Rusya ve Ukrayna liderlerinin danışmanlarının Ukrayna'daki krize ilişkin 2 hafta sonra Almanya'nın başkenti Berlin'de yeniden bir araya geleceği duyuruldu. Elysee Sarayından yapılan açıklamada, Normandiya Formatı (Rusya, Almanya, Fransa ve Ukrayna) ülke liderlerinin danışmanlarının, Dışişleri Bakanlıkların temsilcilerinin katılımıyla başkent Paris'te bir araya geldiği ifade edildi. Danışmanların, Minsk Anlaşmalarının Normandiya Formatının temelini oluşturduğunu, ateşkese koşulsuz saygı gösterilmesini gerektiğini ifade ettiği vurgulandı. Ayrıca, danışmanların Minsk Anlaşmalarının uygulanmasında hızlı ilerleme kaydetmek için çalışmaların yoğunlaştırılmasının önemini dile getirdiği bilgisi paylaşıldı. (TRT Haber)

Ersin Tatar'dan füze sistemini güçlendiren GKRY'ye tepki

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Rum Savunma Bakanlığı'nın, Rum Milli Muhafız Ordusu füze savunma sistemini güçlendirmesiyle ilgili çıkan haberleri Türk Ajansı Kıbrıs'a değerlendirdi. Rum tarafının bu adımlarını, KKTC olarak büyük bir rahatsızlık ve endişe ile izlediklerini belirten Tatar, "Biz bir kez daha Rum tarafını sağduyuya çağırıyoruz" dedi. Tatar, Kıbrıs konusunda birtakım arayışların ve Birleşmiş Milletler'in (BM) işbirliğinin artarak devamı çağrısında bulunduğu bir dönemde, bu şekilde adımlar atılmasının yanlış olduğunu söyledi. (TRT Haber)

Dünya Basını

[Military Watch Magazine, \(ABD\):](#) İsrail, Suriye'ye uçaksavar sistemleri veya balistik füzeler tedarik etmemesi için Rusya'ya baskı yapmaya devam etse de, Rusya yeni savaş uçaklarını Esad rejimine satmaya hazırlanıyor.

[The New York Times \(ABD\):](#) Biden'ın Rusya ile ilgili en önemli açıklamasını kaçırdık mı? Biden ilk kez Putin'i füzelerin yardımıyla değil Ukrayna'nın "avlusunu terk etmeye" ikna etmeye çalışıyor.

[Foreign Affairs, \(ABD\):](#) Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısından sonraki gün ne olacak? Biden, Moskova'ya karşı önlemler almakta gecikti. ABD, Rusya ile bire bir askeri bir çatışmadan kaçınmalıdır.

[Les Echos, \(Fransa\):](#) AB'nin son dönem SSCB ile kıyaslanması boşuna değil: Olaf Scholz'un ofisinde bile "Putin'in anlayışı" arayışı sürüyor.

[Politico \(ABD\):](#) Aferin Volodya! Putin NATO'yu canlandırıyor.

[Jutarnji listesi, \(Hırvatistan\):](#) Zoran Milanović: Ukrayna'da tansiyon yükselirse tüm Hırvat askerlerini NATO'dan çekeriz!

[The National Interest:](#) Ukrayna Krizi Üçüncü Dünya Savaşı'nı Başlatacak mı? Tüm taraflar, yanlışlıkla Üçüncü Dünya Savaşı'na tırmanabilecek silahlı bir çatışmadan kaçınmak için kendilerine, vatandaşlarına ve dünyaya borçludur. Zaman daralıyor.

[The National Interest:](#) Rusya'nın Askeri Yığılması Kuzey Kutbu'nu Nasıl Değiştiriyor? Stratejik istikrar ve Avrupa güvenliğiyle ilgili herhangi bir ciddi tartışma, Kuzey Kutbu'nu olduğu gibi görmelidir: neredeyse bir barış bölgesi.

[Nbcnews:](#) Almanya neden Rusya-Ukrayna açmazında Batı'nın zayıf halkası olabilir? Berlin, Moskova'ya karşı potansiyel ekonomik yaptırımlar söz konusu olduğunda "ihtiyatlılık" çağrısı yaparken, müttefiklerinden ve komşularından Ukrayna'ya silah teslim etme baskısına direndi.

3. ORTADOĞU

Lübnan, Ürdün ve Suriye 'den anlaşma

Lübnan, Ürdün ve Suriye Çarşamba günü, Suriye üzerinden enerjinin yeniden sağlanması için bir anlaşma ve Suriye topraklarının Ürdün'den Lübnan'a elektrik geçişine ilişkin bir anlaşma imzaladı.

İran, 24 Su-35 avcı uçağı ve 2 alay S-400 Triumph hava savunma sistemi seti satın almayı planlıyor

İran'ın ne tür Rus silahları alacağı belli oldu. İran ve Rusya, İslam Cumhuriyeti'nin silahlanmasına 2 alay S-400 Triumph hava savunma sistemi seti ve 24 Su-35S avcı uçağı tedariki için pazarlık yapıyor. Sözleşmenin toplam tutarının 3 milyar dolardan fazla olduğu tahmin edilirken, İran cumhurbaşkanının birkaç gün önce Moskova'ya yaptığı ziyarette de benzer bir konu gündeme geldi, ancak herhangi bir resmi tanıtım yapılmadı. (avia-pro.net)

Suudi Arabistan Veliaht Prensi ve Tayland Başbakanı işbirliği fırsatlarını görüştü

Suudi Arabistan Veliaht Prensi Muhammed bin Selman, ülkeye resmi bir ziyarette bulunan Tayland Başbakanı ve Savunma Bakanı General Prayut Çan-oça ile dün Yemame Sarayı'nda bir görüşme gerçekleştirdi. Resmi görüşmenin ardından yapılan ortak açıklamaya göre, Veliaht Prens ve Tayland Başbakanı, iki ülke arasındaki dostluk bağlarını güçlendirmenin ve Suudi Arabistan-Tayland ilişkilerinde yeni bir sayfa açmanın önemi konusunda mutabık kaldı.(Şarkul Avsat)

Suriye'deki Haseke olayları sırasında Halifelik Yavruları hakkında uluslararası endişe

BM çocuk ajansı UNICEF Çarşamba günü, Suriye'nin kuzeydoğusundaki Haseke kentindeki Guweiran semtindeki al-Sina'a hapisanesinde çocukların ölümüyle ilgili raporlarla ilgili endişelerini dile getirdi. UNICEF İcra Direktörü Henrietta H. Fore tarafından yayınlanan bir açıklamada, Suriye'deki çatışmanın tüm taraflarının sivilleri ve silah taşımayanları korumak için sorumluluk taşıması ve içerideki tüm çocukların güvenliğine öncelik vermeleri gerektiğini söyledi. Fore, “Cezaevinde mahsur kalan çocuklar, DAİŞ tutukluları ile güvenlik güçleri arasında devam eden çatışmalarda aktif rol almaya zorlanabilir” dedi. (npasyria)

Suriye Kısa Kısa

- Suriye Mili Ordusu Barış pınarı hareket bölgesindeki Tel-Tamr'ın güneyindeki Tel el Laban köyünde SDF/YPG terör örgütü ile çatışma yaşadı.

- SOHR gözlemcileri, Çarşamba akşamı Haseke'nin kuzeybatı kırsalındaki Tel Tamer kırsalındaki Tel Al-Laban yakınlarında terör örgütü SDG ile Ulusal Ordu arasında makineli tüfeklerle çatışmalar olduğunu bildirdi. Ancak şu ana kadar herhangi bir can kaybı olmadı.
- SOHR kaynakları, Uluslararası Koalisyon uçaklarının Haseke şehrinin Ghuwayran mahallesindeki Al-Sina'a hapishanesi yakınlarındaki IŞİD sığınaklarına hava saldırısı düzenlediğini ancak şu ana kadar herhangi bir can kaybının olmadığını bildirdi. SOHR kaynakları ayrıca erken saatlerde bir Koalisyon helikopteri tarafından Haseke kentindeki Ghuwayran mezarlığı ile Al-Isfinj caddesi arasındaki alanda bir grup yabancı IŞİD üyesini hedef alan ağır makineli tüfek ateşinde altı IŞİD üyesinin ölümünü belgelediler.

4. AFRIKA:

Tigraylı Etiyopyalılar Pretoria'daki ABD büyükelçiliği önünde protesto gösterisi düzenledi

Güney Afrika'da yaşayan Tigrayan bölgesinden Etiyopyalılar, Etiyopya kuvvetlerinin Tigray'den çekilmesini ve huzursuz bölgede işlenen savaş suçları iddialarına ilişkin bağımsız bir uluslararası soruşturma talep etti. Protestocular ABD büyükelçiliği ve Avrupa Birliği'nin Pretoria'daki binası çevresinde toplandı. Bir protestocu, "Tigray'da durum çok kötü, yemek yok, iletişim yok, ilaç yok. İnsanlar ilaçsızlıktan ölüyor, açlıktan ölüyor, çocuklar açlıktan ölüyor. Bu çok yıkıcı" dedi.(AFP)

Mali Başbakanı Maiga, yabancı güçlerin konuşlanmadan önce anlaşma araması gerektiğini söyledi

Mali'nin Geçici Başbakanı Choguel Kokalla Maiga, Danimarka'dan özel kuvvetlerini geri almasını istedikten sonra yabancı güçlerin konuşlanmadan önce hükümet tarafından kabul edilmesi gerektiğini söyledi. Bamako günü Danimarka'dan, Malili askerlere Cihatçı gruplara karşı eşlik etmeyi amaçlayan bir Fransız görev gücünde yer almak üzere ülkeye kısa süre önce görevlendirilen yüzlerce birliğini eve götürmesini istedi.(Africa News)

Libya: Sağlık Bakanı tutuklandı

Sağlık Bakanlığı çalışanlarının performanslarının değerlendirilmesine ilişkin prosedürlerin Cumhuriyet Başsavcılığı'nca takibi çerçevesinde, Zinati ve Kuku hakkında "yolsuzluk"

suçlamasıyla gözaltı kararı alındı. Bakan ve vekili konuyla ilgili henüz bir açıklama yapmadı. AA'nın haberine göre; Sağlık Bakanı Zinati, "ülkedeki hastanelere oksijen tüplerinin alımı ve kurulumunda yolsuzluk yapmakla" suçlanıyor.(LANA&AA)

Sisi ve Tebbun zirvesinin gündemi: Arap dünyası ve Afrika'daki ittifakın derinleştirilmesi

Mısır Cumhurbaşkanı Abdulfettah es-Sisi ve Cezayir Cumhurbaşkanı Abdelmecid Tebbun, 'Arap ve Afrika' bölgeleri konusunda iki ülke arasındaki ortak stratejik ittifakı derinleştirmeye odaklandı. Sisi ve Tebbun arasında dün Kahire'de düzenlenen görüşmede Mısır Cumhurbaşkanı, iki ülke arasındaki ortak endişe konusu olan bölgesel konularda en üst düzeyde periyodik ve yoğun istişare ve koordinasyon hızının sürdürülmesinin önemine vurgu yapıldı. Bunun iki ülkenin aralarındaki sağlam stratejik ittifakı derinleştirme taahhüdünün bir göstergesi olduğuna değinen Sisi, hali hazırda bölgenin karşı karşıya olduğu çeşitli zorluklarla yüzleşmede ortak Arap ve Afrika saflarının birliğini güçlendirilmesine atıfta bulundu.(Şarkul Avsat)

ECOWAS: Burkina Faso Cumhurbaşkanı Kabore asker zoruyla istifa etti

Batı Afrika Devletleri Ekonomik Topluluğu (ECOWAS), Burkina Faso'da dün cuntanın yönetime el koymasının ardından görevinden ayrıldığını duyuran Cumhurbaşkanı Roch Christian Kabore'nin asker zoruyla istifa ettiğini duyurdu. ECOWAS'tan yapılan yazılı açıklamada, dün Burkina Faso'da yaşanan darbe şiddetle kınandı. Açıklamada, darbenin ardından tüm görevlerinden istifa ettiğine ilişkin bir mektup kaleme alan Kabore'nin tehdit ve baskı altında bu kararı aldığı kaydedildi.(Şarkul Avsat)

5. ASYA/PASİFİK:

...

6. ABD:

ABD Dışişleri'nden Mısır'a Uçak ve Radar Satışına Onay

ABD Dışişleri Bakanlığı, Mısır'a hava savunma radar sistemleri ve C-130 Süper Herkül uçaklarının olası satışına onay verdi. ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon) tarafından yapılan açıklamada, söz konusu anlaşmanın 2,5 milyar dolardan fazla olacağı belirtildi. Pentagon açıklamasında olası anlaşma kapsamında 12 adet C-130J-30 uçağının satışıyla birlikte Mısır'a

teknik ve yedek parça desteği de sağlanacağı, anlaşmanın bu kısmının yaklaşık 2,2 milyar dolar tutarında olacağı belirtildi. (VOA)

ABD'nin Yeni Ankara Büyükelçisi Görevine Başladı

ABD'nin yeni Ankara Büyükelçisi Jeff Flake, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a güven mektubu sunarak görevine resmen başladı. Flake, 2019 yılı Ağustos ayından bu yana ABD'nin Ankara Büyükelçisi olarak görev yapan David Satterfield'in yerini aldı. Cumhuriyetçi Parti'den eski Arizona Senatörü Jeff Flake'in büyükelçilik görevi, 16 Ekim'de Senato Dış İlişkiler Komisyonu, 26 Ekim'de de Senato Genel Kurulu tarafından onaylanmıştı. (VOA)

ABD, Rusya'ya 'ileriye dönük ciddi diplomatik yol' önerdi ancak NATO'nun Ukrayna yasağını reddetti

Dışişleri Bakanı Antony Blinken Çarşamba günü yaptığı açıklamada, ABD'nin Rusya'nın güvenlik taleplerine Ukrayna'ya yönelik artan tehditleri azaltmak için "ileriye dönük ciddi bir diplomatik yol" olarak nitelendirdiği bir mektupta resmen yanıt verdiğini söyledi. Blinken, Biden yönetiminin NATO'nun ülkelerin ittifaka katılması için açık kapı politikasını sürdürdüğü yönündeki tutumunda "değişiklik olmadığını" söyledi. Kremlin, Ukrayna'nın NATO'ya katılmasının yasaklanmasını talep etmişti. Washington'daki Dışişleri Bakanlığı karargahında düzenlediği basın toplantısında Blinken, "NATO'nun kapısı açık, açık kalmaya devam ediyor ve bu bizim taahhüdümüzdür" dedi. Blinken Moskova hakkında "Top onların sahasında" dedi. "Nasıl yanıt verileceğine Rusya'ya kalmış. Her iki şekilde de hazırız."(nbcnews)

ABD'den Kuzey Akım 2 Açıklaması

ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesi durumunda Rusya ve Almanya arasındaki Kuzey Akım 2 projesinin devam etmeyeceğini söyledi. Price NPR'a yaptığı açıklamada "Çok açık olmak istiyorum; eğer Rusya Ukrayna'yı o ya da bu şekilde işgal ederse Kuzey Akım 2 devam etmeyecek. Ayrıntıya girmeyeceğim. Almanya ile birlikte projenin devam etmemesi için çalışacağız" dedi. (VOA)

ABD Federal Ticaret Komisyonu, Lockheed'in 4.4 milyar dolarlık Aerojet Rocketdyne Satın Alma İşlemini Engelleyecek

ABD Federal Ticaret Komisyonu, Lockheed Martin Corporation'ın ABD'nin son bağımsız füze tahrik sistemleri tedarikçisi olan Aerojet Rocketdyne Holdings Inc'in 4.4 milyar dolarlık dikey satın alımını engellemek için dava açtı. FTC, idari bir davayı bekleyen anlaşmayı durdurmak için Ön İhtiyati İhtiyati tedbir talep eden ABD Kolombiya Bölge Mahkemesine şikayette bulunacak. İdari yargılamanın 16 Haziran 2022'de başlaması planlanıyor.

7. RUSYA :

Kozak, Rusya'nın Donbass'taki ihtilafa taraf statüsü dayatmaya devam ettiğini söyledi

Rusya Federasyonu cumhurbaşkanlığı yönetiminin başkan yardımcısı, Moskova'ya Minsk anlaşmaları kapsamında hangi yükümlülükleri üstlenmesi gerektiğini açıklayamayacaklarını belirtti.

Rus Donanması, Yaz Ayında Nükleer Silahlı İHA'larla Özel Amaçlı Denizaltı Alacak

Rus Donanması, 2022 yazında Project 09852 özel amaçlı nükleer enerjili denizaltı Belgorod'u teslim almaya hazırlanıyor. Tass bir kaynaktan alıntı yaparak, " Belgorod nükleer denizaltısının Donanmaya tesliminin 2022 yazında yapılması planlanıyor. Etkinliğin zamanlaması, Rusya'nın 31 Temmuz'da kutlanacak olan Deniz Kuvvetleri Günü için olabilir." TASS'ın henüz bu bilgilere dair resmi bir onayı yok.

Rusya Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Kuzey Filosu, Barents Denizi'ne konuşlandırıldı

Rusya Deniz Kuvvetleri'ne bağlı Kuzey Filosu, Rus savaş gemilerinin Kuzey Kutup Dairesi'ndeki büyük bir nakliye şeridini korumak amacıyla tatbikat yapmak için Barents Denizi'ne konuşlandırıldığını bildirdi. Kuzey Filosu Basın Ofisi'nden yapılan açıklamada, "Kuzey Filosu'na bağlı bir grup savaş gemisi ve destek gemisi, Kuzey Kutbu seferi görev gücüyle başlayan bir tatbikatın parçası olarak Barents Denizi'ne konuşlandı" denildi.(Şarkul Avsat)

Rus askeri hava üssü Belarus'un güneyinde yer alacak

Belarus, Rus Su-30 ve Su-35 avcı uçaklarına Ukrayna sınırından 40 kilometre uzaklıkta bir askeri hava üssü sağladı. Belarus-Ukrayna sınırına sadece 40 kilometre uzaklıkta bulunan Luninets yakınlarındaki askeri havaalanında Rus savaşçıları konuşlandırılacak. Kaynaklara göre, uzun süredir bir askeri havaalanının Rus ordusuna devredilmesinden bahsediyoruz, özellikle Rus Havacılık ve Uzay Kuvvetleri'nin ihtiyaçları için, Rus ordusu ve pilotlar için kışla ve konut binaları ordunun yanına inşa edilecek. (avia-pro.net)

Rusya Kısa Kısa

- Rusya, kuzeydoğu Suriye'deki son IŞİD saldırılarıyla ilgili olarak BM Güvenlik Konseyi'ni toplantıya çağırdı.
- Financial Times'ın haberine göre Avrupa Merkez Bankası yetkilileri, Rusya'da varlığı bulunan bankalardan, Rusya'nın Ukrayna'daki durumun ağırlaştığı bir ortamda SWIFT'den atılması gibi farklı senaryolarla nasıl başa çıkacaklarına dair rapor istedi .
- Rusya'nın Berlin Büyükelçisi Sergey Nechaev, Kuzey Akım 2 doğalgaz boru hattının işletmeye alınması konusunda ABD ve bazı Doğu Avrupa ülkelerinin Berlin üzerindeki baskısının zayıflamayacağını, ancak Almanya'nın şu ana kadar bu konuda bağımsız bir duruş sergilediğini söyledi.
- Rus Karadeniz Filosunun karargahı, 20'den fazla savaş gemisinin katılımıyla büyük deniz tatbikatlarının başladığını duyurdu.
- Rusya Batı Askeri bölgesinde İskender-M füzeleri ile tatbikat gerçekleştirdi.